

[Justitaministeren.]

blev udskudt, indtil den retlige behandling af landsforræderi- og værnemagersagerne nærmede sig sin afslutning.

Betænkningen blev afgivet i marts 1949 og blev derefter af justitsminister Busch-Jensen gjort til genstand for indgående forhandling med et af folketinget i anledning af et fra konservativ side fremsat forslag til beslutning nedsat udvalg. På grundlag af betænkningen og de førte forhandlinger blev der udarbejdet et lovforslag i justitsministeriet, og i rigsdagssamlingen 1949—50 blev dette fremsat af daværende justitsminister Steincke. Behandlingen blev ikke tilendebragt, og forslaget nåede ikke frem til behandling i den følgende rigsdagssamling før efter regeringsskiftet, da det blev fremsat af mig med nogle få ændringer, idet bestemmelserne om dødsstraf blev foreslået fjernet fra borgerlig straffelov og — i lighed med hvad der var sket i Norge — overført til den militære straffelov.

Da også dette forslag kun nåede til første behandling, blev det påny fremsat uændret i indeværende rigsdagssamling. Efter en indgående udvalgsbehandling er det lykkedes at opnå overvejende tilslutning til forslaget, som det nu foreligger med en række af mig accepterede ændringer. Bestemmelserne om dødsstraf er herefter udgået til et særligt forslag, der ligeledes er vedtaget af folketinget, og som jeg senere skal have den ære at anbefale overfor det høje ting. De ændringer, det foreliggende forslag er blevet gjort til genstand for under behandlingen i folketinget, anser jeg ikke alle for forbedringer, men jeg anser det for betydningsfuldt, at dette forslag nu gennemføres og gennemføres med den bredest mulige tilslutning, og jeg har derfor stillet mig imødekommende overfor de ønsker, der fra udvalgets side er fremsat som resultat af vanskelige forhandlinger.

Under hensyn til at forslaget har været drøftet så indgående i det andet høje ting, vil det formentlig være forsvarligt, at jeg ikke beslaglægger tingets tid med en detaljeret gennemgang af alle forslagens enkelte bestemmelser, men indskrænker mig til nogle betragtninger dels om de vigtigste i folketinget vedtagne ændringer, dels om forslagens forhold i dets nuværende skikkelse til de gældende regler i borgerlig straffelov. På dette sidste område har overdrivelser og misforståelser jævnlig været anført af modstandere af lovforslaget.

Først ændringerne.

§ 98 lyder efter folketingets vedtagelse således:

„Stk. 1. Den, som foretager en handling, der sigter til ved udenlandsk bistand, ved magtanvendelse eller ved trusel derom at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme eller at løsrive nogen del af staten, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk. 2. Efter bestemmelsen i stk. 1 straffes også den, som med det nævnte formål iværksætter mere omfattende sabotage, produktions- eller trafikstandsning, samt den, der deltager i sådan foranstaltning vidende om, hvortil handlingen sigter.“

I stk. 1 er her ordene „ved udenlandsk bistand“ indsat i stedet for ordene: „eller på anden ulovlig måde“. Der er herved, uden at jeg tror der sker nogen skade derved, opnået en snævrere og skarpere afgrænsning af det strafbares område, hvad jeg anser for et gode.

På tilsvarende måde har en stramning af bestemmelserne i §§ 111, 113, og 114 fundet sted, derved at ordene „eller ved andre ulovlige midler“ — i § 114, stk. 1, ordene „sabotage eller andre ulovlige midler“ — er udgået. Heller ikke herved mener jeg at der sker nogen skade. At der i § 111 — oprørsbestemmelsen — er indføjet „ved udenlandsk bistand“, kan vel nok systematisk forekomme mindre heldigt, men dækker dog nok over en efter nutidens forhold rigtig erkendelse af, at det ikke er muligt at drage nogen klar grænse mellem det, man tidligere kaldte landsforræderi, og højforræderi.

Af bestemmelsen om bistand til fjenden „under truende udsigt til krig“, som findes i den nugældende straffelovs § 101, er udgået, anser jeg for mindre rigtigt, men jeg har ment at kunne affinde mig dermed under hensyn til, at de særligt farlige forhold, som herefter ikke vil kunne straffes efter forslagens § 102, vil kunne henføres under § 101, om forberedelse af bistand til fjenden med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje, og efter omstændighederne være strafbare efter spionagebestemmelserne. I forbindelse hermed står strafforhøjelsen i forslagens § 101 fra fængsel indtil 12 år til fængsel indtil 16 år.

På tilsvarende måde kan jeg affinde mig med, at adgangen til forhøjet straf for handlinger begået „under truende udsigt“ til krig eller besættelse er udgået af spionagebestemmelserne i § 107, stk. 2, og § 108, stk. 2, under hensyn til de betydelige straffe, der dog alligevel vil kunne idømmes for særlig farlig spionage begået umiddelbart forud for en krig efter disse bestemmelser, hvis maksimumsstraffe også er sat op.